

ת"פ 50686/11/15 - מדינת ישראל נגד ע'אזי עמורי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 50686-11-15 מדינת ישראל נ' עמורי

בפני
בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י עו"ד נועה בורנשטיין זיו

המאשימה

נגד

ע'אזי עמורי ע"י עו"ד איימן חטיב

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות שונות על חוק מס ערך מוסף ופקודת מס הכנסה. על פי עובדות כתב האישום המתוקן מיום 14.9.17, בין השנים 2010 ל- 2012 ניהל הנאשם עסק לשירותי ניקיון בשם "סופר קליין" (להלן: **העסק**). בשנים 2011 ו- 2012 כלל הנאשם בספרי העסק חשבוניות כוזבות של שני עוסקים עמם לא ביצע כל עסקה, וזאת על מנת להקטין במרמה את חבות המס שלו - הן בדרך של ניכוי תשומות מס ערך מוסף והן בדרך של הגדלת הוצאות העסק והקטנת ההכנסה החייבת שלו למס הכנסה. סך הכל כלל הנאשם בספרי החברה חשבוניות בסכום כולל של מעל 2.8 מיליון ש"ח, אשר סכום המע"מ הגלום בהן היה מעל 350,000 ש"ח, כפי שפורט בטבלה בכתב האישום.

בשל מעשיו אלו הורשע הנאשם בעבירות הבאות:

1. מסירת ידיעה כוזבת לפי חוק מע"מ (7 עבירות).
2. ניכוי מס תשומות ללא מסמך (7 עבירות)
3. מרמה ותחבולה לפי חוק מע"מ (7 עבירות)
4. הכנת פנקסים כוזבים לפי פקודת מס הכנסה (3 עבירות)
5. מרמה ותחבולה לפי פקודת מס הכנסה (3 עבירות),

הודאת הנאשם באה במסגרתו של הסדר טיעון, בו הוסכם כי המאשימה תעתור לעונש של 15 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה והנאשם יעתור לעונש מאסר כפי הבנתו, ושני הצדדים יעתרו במשותף לקנס מוסכם בסך 300,000 ש"ח.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה הפנתה לריבוי העבירות וחומרת המעשים בהם הורשע הנאשם וסכומי החשבוניות הגבוהים. לאור אלה

בקשה לקבוע מתחם עונש הולם שבין שנה לשלוש שנות מאסר. לענין קביעת העונש טענה, כי חובו של הנאשם למס הכנסה עומד על 980,000 ש"ח ולמע"מ על 703,000 ש"ח, וכי למרות דחיות רבות הנאשם לא הסיר את מחדליו. לאור אלה ביקשה להשית על הנאשם את הרף הגבוה של ההסדר, קרי 15 חודשי מאסר וקנס בסך 300,000 ש"ח.

ב"כ הנאשם הפנה לנתוניו האישיים של הנאשם ובכלל זה הודאתו במיוחס לו, אשר מלמדת על קבלת אחריות למעשים, וחסכה זמן שיפוטי. עוד טען, כי הנאשם הוא משמורן של שני ילדיו, וכי הוא משלם עליהם מזונות. לענין מצב החוב טען ב"כ הנאשם, כי עד למועד הטיעונים לעונש שילם הנאשם סכום של 90,000 ש"ח על חשבון חובו, וכי הוא מנסה להגיע להסדר תשלומים עם הרשויות על יתרת חובו ולהסיר את מלוא המחדל. לאור אלה ביקש להקל בענשו של הנאשם.

הנאשם ביקש לומר את המילה האחרונה. בדבריו אמר, כי הוא מגדל לבד את שני ילדיו (משתי אימהות שונות), האחד בן שנה והשני בן 13. עוד אמר כי מבין שטעה ומנסה לתקן את טעותו.

מתחם העונש

הנאשם ניכה שלא כדין מס תשומות בסכום שמעל 350,000 ש"ח וכלל בספרי העסק שלו חשבוניות כוזבות בסכום כולל שמעל 2.8 מיליון ש"ח, על מנת להקטין את חבות המס שלו. המעשים נעשו לאורך תקופה של שנתיים.

שני ערכים מוגנים נפגעו בשל מעשי הנאשם, ערך השוויון בנטל המס וערך הפגיעה בקופה הצבורית. המעשים גרעו מן הקופה הצבורית סכום ישיר שמעל 350,000 ש"ח הנובע מתשומות מס שנוכו שלא כדין וסכום נוסף הנובע מהקטנת ההכנסה החייבת של העסק למס הכנסה. מהנתונים שעלו במהלך הטיעונים לעונש עלה, כי חוב המס של הנאשם עומד כיום על כמיליון וחצי ש"ח (ר' פרוטוקולי ישיבות מימים 5.3.18 ו-7.6.18).

מלבד חומרת העבירות ופגיעתן בערכים מוגנים חשובים, אלו עבירות אשר הפתוי לבצען גדול וסיכויי התפיסה נמוכים. לפיכך יש מדיניות ענישה ראויה אמורה להרתיע נאשמים מבצוע עבירות דומות.

לענין הערכים המוגנים, ר' למשל 3641/06, צ'צ'קס נ' מדינת ישראל.

"בית-משפט זה חזר והדגיש לאורך השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעבריינות כלכלית, ועבריינות מס בכלל זה, נוכח תוצאותיה ההרסניות למשק ולכלכלה ולמרקם החברתי, ונוכח פגיעתה הקשה בערך השוויון בנשיאת נטל חובות המס הנדרש לצורך מימון צרכיה של החברה ולפעילות התקינה של הרשויות הציבוריות. העבריינות הכלכלית, ועבריינות המס בכללה, איננה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צורכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס - פגיעה הנעשית לרוב באמצעי מירמה מתוחכמים, קשים לאיתור."

לעתים רבות מתיחסת החברה בסלחנות לעברייני מסים, כאילו אין במעשיהם חומרה או פסול מוסרי או ערכי - ולא היא. המנעות תשלום מסים חותרת תחת ערכים חברתיים בסיסיים של שוויון בנשיאה בנטל ומכל בחינה שקולה לשליחת יד לקופת הציבור. משכך, נקודת המוצא היא, כי יש לראות את עבריו המס ככל עבריו אחר שולח ידו ברכוש חברו - בהבדל שסיכויי תפיסתו של עבריו המסים נמוכים יותר ורווחיו לרוב גבוהים יותר מאלו של גנב "רגיל", והוא אף אינו משלם את מחיר ההוקעה החברתית אותו משלם עבריו רכוש אחר. לפיכך, על מדיניות הענישה לתת ביטוי לקלון שבעבירות מסים ולכך שאין הבדל בין מי שמתחמק מתשלום מס אמת ובין מי ששולח יד לרכוש חברו - ובמיוחד הדברים

אמורים כאשר העבירות נעשות תוך שימוש במסמכים כוזבים.

ר' בהקשר זה רע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל, בפסקה יא':

"יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל האינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו, 'חסר הפנים' כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע 'כמדיניות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פיסקליות' (ע"פ 4097/90 בוירסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] מיסים ה(1); שציטטה המשיבה). אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים שייראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה" (ראו בנוסף: רע"פ 74/13 חלידו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.4.2013); רע"פ 7790/13 חיים נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.11.2013); רע"פ 5358/12 שוקרון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.7.2012)).

פסיקה עקבית קובעת, כי בעבירות מסים יש להחמיר עם העבריינים לשם הרתעה, בשל הקלות שבביצוע העבירות והקושי לאתר מבצעה. בפסיקה ניתן דגש על הערך החברתי העומד בבסיס החובה לשלם מסים ולשאת בנטל הכללי ועל הפגיעה החברתית והכלכלית הנגרמות כתוצאה מהן. כן נפסק לא אחת, כי לנסיבותיו האישיות של העברין יש משקל נמוך. ר' למשל רע"פ 7964/13, יוחנן רבינשטיין נ' מדינת ישראל (פסקה 9):

חומרתן של עבירות המס נעוצה בפגיעתן הקשה בערך השוויון, העומד ביסוד חובת תשלום המס. ההתחמקות הבלתי חוקית מתשלום מס אמת, מגדילה את עול המס המוטל על אזרחי המדינה, והיא פוגעת בקופה הציבורית. אין צריך לומר, כי באותה שעה, המתחמק ממס נהנה משירותיה של המדינה, הממומנים מכיסיהם של אזרחים שומרי חוק. חומרה זו היא שהביאה למדיניות ענישה מחמירה הנלווית לעבירות המס, ובמסגרתה יש לבכר את האינטרס הציבורי על פני שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של המבקש ולקשייו הכלכליים. ככלל, הרשעה בעבירות מס תגרוור אחריה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריא לצד הטלתו של קנס כספי, אשר נועד לפגוע בכדאיות הכלכלית של ביצוע העבירות.

ר' גם רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.2013) [פורסם בנבו]:

"בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה- בקופה הציבורית, והעקיפה- בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס [...] לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם [...]. עוד נקבע, כי בגין עבירות אלו, אין להסתפק, ככלל, בהשתת עונש מאסר, אשר ירוצה בעבודות שירות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלווה בקנס כספי".

וכן ר' רע"פ 3446/18, חרחש, רע"פ 5060/04, הגואל, רע"פ 4791/08, כהן, רע"פ 7450/09, רע"פ 2843/11, אבו עיד, עפ"ג 2444-03-11, ג'בר, רע"פ 7790/13, חיים, רע"פ 1866/14, אופיר זקן, רע"פ 5064/14, רבחי נתשה נ' מדינת ישראל, רע"פ 2259/16, חנוכיב ופסיקה דומה רבה.

בקביעת מתחם העונש, אביא בחשבון את סכומי המס שהנאשם התחמק מלשלם ואת משך ביצוע המעשים (כשנתיים). לאור אלה, מתחם העונש ההולם את העבירות הוא מאסר, לתקופה שבין עשרה חודשים ועד שנתיים וכן קנס כספי.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשם אב לשני ילדים קטינים (משתי נשים שונות). אני ער לטענת הנאשם, כי הוא משמורן יחידי על שני ילדיו, אך לא הוצגו מסמכים לעניין זה, ולכן התקשיתי לייחס לטענה זו משקל רב. מעבר לכך, פסיקה עקבית קובעת כי משקלן של נסיבות אישיות בעבירות מס הוא נמוך.

ב"כ המאשימה טענה כי לחובת הנאשם הרשעות קודמות, אך לא הגישה את גיליון הרישום הפלילי, ועל כן לא הבאתי נתון זה בחשבון (מה גם שנטען כי מדובר בעבירות שאינן ממין הענין).

כאמור למעלה, עיקרו של חוב המס לא שולם, מלבד חלק קטן מהחוב למס ערך מוסף.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את הודאתו במיוחס לו ואת העובדה כי מדובר בהרשעתו הראשונה.

לחובת הנאשם זקפתי את העובדה שלמרות דחיות רבות שניתנו לו להסרת המחדל, מאז ניתנה הכרעת הדין ביום 14.9.17 עד כה שילם הנאשם רק חלק קטן מסכום החוב. המדובר בנתון משמעותי בתיקי מס, שכן הבעת החרטה של עבריין מסים אמורה להתבטא בראש ובראשונה בתשלום חוב המס.

גם אם אצא מהנחה כי חוב המס לא שולם בשל חסרון כיס של הנאשם, אין לכך משקל רב. ר' למשל רע"פ 5557/09, שוסטרמן נ' מדינת ישראל, שם נפסק בעניינו של מי שקיבל הפטר מתשלום חוב מס:

בית משפט זה ציין פעמים רבות, כי בעבירות כלכליות ועבירות המס בכלל זה, על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בהן לפרט ולציבור כאחד, ואת יסוד ההרתעה הנדרש ביחס לביצועה (ראו בעניין זה ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 727, 721 (2004); ע"פ 624/80 חברת וייס ורנסט נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(3) 211, 217-218 (1981)). נטיית בתי המשפט ליתן משקל להסרת המחדל על ידי העבריין מטרתה להפחית את חומרת המעשים בדיעבד בכך שלפחות החסר בקופה הציבורית שנוצר עקב העבירות נרפא. ברי כי ככל שחסר זה בקופה הציבורית נותר, אף אם מסיבה זו או אחרת אין עוד אפשרות לגבות אותו מעובר העבירה במישור האזרחי, לא ניתן לראות בכך הפחתה בחומרת המעשים ולראות בכך משום "הסרת המחדל" במישור שיקולים זה.

ר' גם רע"פ 7773/16, חננאל נ' מדינת ישראל, מיום 26.10.16, שם נפסק:

אציין, בהקשר זה, כי צדק בית המשפט השלום בקביעתו כי איתא-הסרת המחדל מצידו של המבקש שישלם שיקולר ולוונטילחומרה, ואין לקבל את הטענות כי אין לנתון זה כל משקל, אך בשל כך שאין ביכולתו של המבקש להסיר את המחדל.

במקרה שלפני נכון עוד יותר שלא לתת משקל לסיבה מדוע לא שולם חוב המס, שהרי המע"מ נגבה על ידי הנאשם

מלקוחותיו והוא היה אמור להעבירו לקופת המדינה. הנאשם בחר להשאיר את סכום המס תחת ידו תוך שימוש בחשבוניות כוזבות ואינו יכול להשמע בטענה שכיום אינו יכול לשלמו.

לאור האמור למעלה, ראיתי להשית על הנאשם עונש מאסר בצידו הנמוך של המתחם וכן מאסר מותנה וקנס בסך 300,000 ש"ח, כפי שהוסכם בין הצדדים. אציין בהקשר זה, כי במסגרת שיקולי לקביעת העונש בתוך המתחם, הבאתי בחשבון את העובדה שבין הצדדים הוסכם על קנס בסכום גבוה יחסית, ועל כן אבטא את ההחמרה ברכיב הקנס בהקלה מסוימת ברכיב המאסר.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. שנים עשר חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 5.9.18.
- ב. שבעה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא פשע תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ג. שלושה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא עוון תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ד. קנס בסך 300,000 ש"ח או ששה חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.10.18.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון שלשירותבתי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן כליאה ניצן ברמלה עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, י"א תמוז תשע"ח, 24 יוני 2018, בהעדר הצדדים.